

ЗАПИСКИ УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТУНА

Ч. 34

ЛІТУНСЬКЕ ПЛАСТУВАННЯ

**Організаційні й діяльнісні
напрямні**

Видання Головної Пластової Булави

Нью-Йорк

1970

Дітройт

Організаційні й діяльністеві напрямні для літунського пластування, предложені Головним Булавним Пластунів, були схвалені Головною Пластовою Булавою в дні 15 січня 1969-го року.

ВСІ ПРАВА ЗАСТЕРЕЖЕНІ

C O P Y R I G H T

by PLAST, UKRAINIAN YOUTH ORGANIZATION, INC.

1970

.....
ЗАПИСКИ УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТУНА

Видає Головна Пластова Булава - Головний Реферат видань

Адреса: 140 - 2-га Евню, Нью-Йорк, Н.Й., ЗСА, 10003

Число 34. "ЛІТУНСЬКЕ ПЛАСТУВАННЯ" - Організаційні й діяльністеві напрямні.

Відповідальний за зміст: пл.сен. Ігор РАКОВСЬКИЙ.
Головний Булавний Пластунів.

Відбито 500 примірників в офсетовій робітні Головної Пластової Булави в Дітроїті.

В с т у п

Пластун знав, що з успіхом склав другу пластову пробу, перейшов уже основний пластовий вишкіл, відбув кілька пластових таборів, брав участь у мандрівках, - з питомою кшацькому вікові цікавістю шукає за новими, незваними ще ділянками впливу. Дотепер українські пластуни рідко виявляли своє зацікавлення літунством. Пластун знав, що бажав навчитися літунства, - не міг досі зробити цього в Пласті.

Щоб цьому зарадити, оформлено організаційні й діяльностеві напрями для ЛІТУНСЬКОГО ПЛАСТУВАННЯ. Їх завданням є дати основу й заохотити всіх, хто має покликання і зацікавлення літунством, - вести літунське пластування з молоддю.

В с т у п

Пластун знав, що з успіхом склав другу пластову пробу, перейшов уже основний пластовий вишкіл, відбув кілька пластових таборів, брав участь у мандрівках, - з питомою кшацькому вікові цікавістю шукає за новими, незваними ще ділянками впливу. Дотепер українські пластуни рідко виявляли своє зацікавлення літунством. Пластун знав, що бажав навчитися літунства, - не міг досі зробити цього в Пласті.

Щоб цьому зарадити, оформлено організаційні й діяльностеві напрями для ЛІТУНСЬКОГО ПЛАСТУВАННЯ. Їх завданням є дати основу й заохотити всіх, хто має покликання і зацікавлення літунством, - вести літунське пластування з молоддю.

"І летом крил СКОБА під хмарою полину"

І. ШО ТАКЕ ЛІТУНСЬКЕ ПЛАСТУВАННЯ ?

Дефініція:

ЛІТУНСЬКЕ ПЛАСТУВАННЯ Є ОДНІЄЮ З ДІЛЯНОК ПЛАСТОВОЇ САМОВИХОВНОЇ ПРОГРАМИ ДЛЯ ПЛАСТУНІВ І ПЛАСТУНОК, ЩО Є ЗАЦІКАВЛЕНІ ЛІТУНСТВОМ.

М е т а :

в УПО   Завданням літунського пластування в Уладі Пластунів Днаків є дати старшому юнацтву, що перейшло вишкіл на рівні другої пластової проби, цікавий зміст для його пластових зайнять і цим заохотити його до дальшої пластової самовиховної діяльності.

в УСП   Завданням літунського пластування в Уладі Старших Пластунів є дати старшопластунським з'єднанням спільність зацікавлень у роді їх діяльності та вишколювати знавців та інструкторів у ділянці літунського пластування.

Спільна   Спільним для всієї пластової молоді завданням літунського пластування є дати цій же молоді нагоду та можливість витворити зацікавлення до літунства, особливо зрозуміти важливість літунства в світі та його важливість для України і - згідно з пластовою самовиховною методою - дати їй змогу користатися з приємності, що їй приносять літунські зайняття.

2. УСТРОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПИТАННЯ ЛІТУНСЬКОГО ПЛАСТУВАННЯ

в У. П. Д.

Будучи однією з ділянок пластової самовиховної програми, літунське пластування в Уладі Пластунів Днаків ведеться з правила в пластовому гуртку, що рішився прийняти цей рід пластових зайнять. Такий гурток може прибрати назву "Літунський гурток" напр. "Беркут".

Літунський рід зайнять не звільняє гуртка від нормальних обов'язків супроти куреня, до якого він належить. Літунський гурток бере участь у всіх курінних сходинах, радах, виступах та інших зайняттях спільно з іншими гуртками. Однак такому гурткові має бути дана змога проявити свою специфічну діяльність.

Якщо в курені УЩО немає гуртка, що рішився стати літунським гуртком, натомість є в ньому, або й інших юнацьких куренях коша, поодинокі члени, зацікавлені літунським пластуванням, тоді ці члени можуть набувати відповідне знання на курсах і таборах літунського пластування. За згодою зв'язкових і кошового ці пластуни можуть створити "літунське крило".

Літунський гурток у юнацькому пластовому курені може постати і вести діяльність лиш тоді, коли він забезпечений впорядником із кваліфікаціями "провідника літунського пластування". "Літунське крило" в юнацькому пластовому курені або в коші може вести літунську діяльність лиш тоді, коли воно забезпечене провідником літунського пластування.

в У. С. П.

Курені і Самостійні гуртки Уладу Старших Пластунів і Пластунук можуть плекати літунське пластування як основний зміст їхньої діяльності, згідно із звичаями, прийнятими в УСП. Такі курені і самостійні Гуртки можуть приймати назву: "Літунський курінь (гурток) - (назва)". Поодинокі члени старшопластунських куренів можуть творити групи зацікавлених у літунстві.

3. ПРОВІДНИКИ ЛІТУНСЬКОГО ПЛАСТУВАННЯ

Літунські заняття відзначаються не лиш тим, що вони цікаві і привабливі. Вони вимагають теж окремого знання і досвіду, а в першу чергу постійного і наполегливого дбання про безпеку учасників цих занять. Тим-то до ведення літунського пластування потрібно окремо кваліфікованих людей. Будемо називати їх "провідниками літунського пластування".

Уточнім це поняття.

Пластун юнак, чи старший пластун, що набув знань, потрібне для літунських занять, ще не став через те провідником літунського пластування. Літунське пластування є лиш однією з ділянок пластової програми і тому, щоб вести з молоддю цей рід занять, треба бути не тільки знатоком у цій ділянці, але передусім теж пластовим виховником і провідником. Якщо б було інакше, тоді кожний не-пластун - літун, міг би вважати себе провідником літунського пластування. Тому тільки сполучення обох кваліфікацій: вишкіл на пластового провідника (впорядника, зв'язкового) і знання літунського пластування дає підставу до досягнення відповідального ступня "провідника літунського пластування".

Пластуни юнаки, чи старші пластуни, що набули знання літунського пластування, можуть бути і н с т р у к т о р а м и для поодиноких умілостей цієї ділянки на пластових літунських таборах чи курсах. Вони виконують свій інструктаж під проводом і наглядом коменданта табору чи провідника курсу, який мусить бути провідником літунського пластування.

Провідник літунського пластування, що набув спеціальне, основне знання в одній чи більше вмілостях із ділянки літунського пластування, стає інструктором цих умілостей для провідників літунського пластування і для літунських іспитів умілости.

4. БЕЗПЕКА ЛІТУНСЬКИХ ЗАЙНЯТЬ

Літунські заняття є завжди сполучені з можливістю нещасного випадку для їх учасників. У зв'язку з літунськими вправами особлива відповідальність лежить на Пласті, коли молодь юнацького віку бере в них участь. Тому необхідно завжди перестерігати якнайдокладніше правила безпеки літунських занять та дуже докладно встановити особи, відповідальні за цю безпеку.

1. Всі пластові літунські заняття - пластунів юнаків і старших пластунів - можуть відбуватися лиш під проводом кваліфікованого інструктора. Це відноситься так до вправ з літаком на землі, як і до літання.

2. Кваліфікованим інструктором може бути лиш особа, що набула кваліфікації літуна-пілота з правом возити пасажирів згідно з обов'язувочими державними вимогами і має на це важну державну ліцензію.

3. За безпеку літунських занять юнацького літунського гуртка відповідає його впорядник, якщо він є кваліфікованим інструктором. Якщо він ним не є, за безпеку відповідає запрошений кваліфікований інструктор, який не мусить бути пластуном, а впорядник гуртка відповідає за сумлінний добір інструктора. В часі занять інструктор підлягає впорядникові гуртка, але не в справах, що відносяться до техніки і безпеки літунських занять.

4. Якщо літунські заняття відбуваються з пластунами юнаками, що не є членами пластового літунського гуртка, але ці літунські заняття є частиною їхнього пластового вишколу, а не їх приватними заняттями поза Пластом, - тоді за безпеку цих літунських занять відповідає кваліфікований інструктор, а за сумлінний добір інструктора відповідає пластовий провідник, що організував ці літунські заняття пластунів юнаків.

5. За безпеку літунських занять старших пластунів в рамках їхньої пластової діяльності відповідає кваліфікований інструктор, а за сумлінний добір інструктора відповідає провідник старшо-пластунської частини, що організувала такі заняття.

6. Провідником усіх практичних занять із літаком, комендантом пластового літунського табору чи провідником пластового літунського курсу може бути тільки провідник літунського пластування. Якщо такий провідник чи комендант сам не є кваліфікованим інструктором літунства, тоді він несе відповідальність за сумлінний добір такого інструктора.

7. Неповнолітні учасники практичних літунських занять, т. зн. вправ із літаком на землі або в повітрі - без уваги на те, чи ці заняття відбуваються на пластовому літунському таборі, курсі, чи де інакше, - мусять предложити перед допущенням їх до таких занять згоду батька або опікуна на їх участь у літунських заняттях. Ця згода має бути складена в українській мові і в мові країни, де заняття відбуваються і звучати так:

З а я в а

Одним дозволяю мойому синові - дочці - _____
(ім'я) брати участь у літунських заняттях, це значить у вправах із літаком на землі і в повітрі, включно із літанням і наукою літання, які то заняття організує _____
(подати докладно НЕ особу, а пластову старшину)
в _____ при умові, що провід цих літунських занять вживе необхідних засобів обережності для безпеки підчас вишколу учасників.

Я розумію, що ані Пласт, ані провід занять не можуть нести відповідальности за випадки, яких не можна було передбачити, або яким не можна було запобігти, стосуючи нормальні засоби обережности і передбачливости.

В разі сумніву - за оригінальний вважається український текст цієї заяви.

_____
Місцевість і дата

_____
Підпис батька згл. опікуна,
в присутности пл.старшини
або нотаря

_____
Підпис свідка або нотаря

Повнолітність учасника літунських занять оцінюється згідно з законами країни, в якій ці заняття відбуваються.

8. З'ясовані вище засоби безпеки НЕ відносяться до пластових літунських занять, яких програма не передбачає практичних занять із літаком, а лиш включає теоретичний літунський вишкіл.

5. ВИХОВНИЙ ПРОВІД ЛІТУНСЬКОГО ПЛАСТУВАННЯ

- УПО** Виховним провідником юнацького пластового літунського гуртка є його впорядник, який мусить бути провідником літунського пластування. Очевидно, є побажанням, щоб впорядник був теж кваліфікованим інструктором літунства.
- УСП** Літунські курені чи самостійні гуртки УСП складаються звичайно виключно або у великій більшості з колишніх юнаків, що перейшли вишкіл у ділянці літунського пластування. Такий курінь чи самостійний гурток УСП повинен мати за мету підготову виховних кадрів у ділянці літунського пластування. Діяльність таких частин УСП проводить обраний ними провід, зложений з обізнаних з літунським пластуванням членів.
- Краї** Справами літунського пластування в крайових пластових організаціях керують крайові коменданти пластунів і пластунок через покликаних ними діловодів літунського пластування. Ці діловоди - окремі для пластунів і окремі для пластунок - мусять мати кваліфікації провідників літунського пластування.
- У рамках булав крайових комендантів пластунів і крайових коменданток пластунок діловоди літунського пластування ведуть евиденцію літунських гуртків УПО і літунських куренів (самостійних гуртків) УСП. Вони допомагають крайовим рефератам вишколу в організації й переведенні вишкільних курсів і таборів для провідників літунського пластування, ведуть евиденцію цих провідників і допомагають зв'язковим куренів УПО при підборі впорядників для ведення літунських гуртків УПО.
- КУПО** Встановлювання головних напрямків у ділянці літунського пластування, визначування вимог для провідників літунського пластування, вимог проб на ступінь пластуна скоба-обсерватора, вимог іспитів літунських умілостей - належить до Головної Пластової Булави.

6. ВИМОГИ ДЛЯ ОСЯГНЕННЯ ЗВАННЯ ПРОВІДНИКА ЛІТУНСЬКОГО ПЛАСТУВАННЯ

Щоб досягнути звання провідника літунського пластування, пластун мусить:

- а) закінчити вісімнадцятий рік життя,
- б) набути кваліфікації впорядника пластового юнацького гуртка за приписами про Кадру Пластових Виховників,
- в) досягнути ступінь пластуна скоба-обсерватора.

7. ТРЕТЯ ПЛАСТОВА ПРОБА
НА СТУПІНЬ ПЛАСТУНА СКОБА - ОБСЕРВАТОРА

Третя пластова проба на ступінь Пластуна скоба-обсерватора містить у собі всі вимоги на ступінь пластуна скоба З ДОДАТКОМ умілостей з ділянки літунського пластування.

Цю пробу можуть складати пластуни розвідувачі по закінченні 16-го року життя і її можуть доповнювати вмілостями з ділянки літунського пластування пластуна скоби у тому ж віці.

Старші пластуни можуть складати цю пробу настільки, наскільки Правильник УСП або звичай допускають складання 3-ої юнацької пластової проби в УСП.

Старші пластуни скоби можуть доповнювати свою третю пластову пробу вмілостями з літунського пластування для досягнення ступня старшого пластуна-обсерватора.

Перевірка проби на ступінь пластуна скоба-обсерватора проводиться згідно з Правильником УПУ, частина II, "Пластові проби" з тим додатком, що до Комісії перевірки проби входить, окрім кошового, зв'язкового і фахівців для поодиноких ділянок, теж принаймше один провідник літунського пластування або інструктор

з цієї ділянки. Тільки провідник літунського пластування або інструктор може стверджувати виконання вимог із ділянки літунського пластування.

Пробу затверджує і ступінь пластуна скоба-обсерватора надає крайовий комендант пластунів на пропозицію діловода літунського пластування.

(Нижче подані передумови перевірки проби і вимоги проби призначені тільки для пластунів, а не пластунок. Все, що в передумовах перевірки, у вимогах і в поясненнях до них додано ПОНАД вимоги на ступінь 2 пластуна скоба - тут підкреслене).

П е р е д у м о в и перевірки проби:

Пластун розвідувач є готовий до перевірки проби на ступінь пластуна скоба-обсерватора, якщо він:

- а) закінчив 16 років життя;
- б) має один рік бездоганного пластування на ступні розвідувача. У випадку, якщо він, як розвідувач, отримав пластову пересторогу, тоді час бездоганного пластування рахується йому від того випадку, а згоду на допущення до 3-ої проби дає крайовий комендант пластунів;
- в) внесе власноручно написане прохання з коротким своїм життєписом та поданням ведених ним пластових діловодств, отриманих пластових відзначень, відбутих пластових таборів, курсів томо;
- г) викажеться успіхами у шкільній науці та в обов'язковому навчанні українознавства,
- г) викажеться власним пластовим посібником "Життя в Пласті" д-ра Олександра Тисовського - (члени однієї родини можуть виказуватися одним спільним примірником цього посібника) ;
- д) получить до прохання підписане ним Слово літунського пластуна.

Вимоги проби:

1. Три головні обов'язки пластуна
2. Пластовий закон
3. Історія Українського Пласту на тлі подібних молодечих рухів інших народів
4. Організаційна побудова Пласту
5. Пластове провідництво
6. Життя в природі та піонірка
7. Теренознавство і картографія
8. Сигналізація і модерні засоби зв'язку
9. Пластові гри
10. Спорт
11. Рятівництво
12. Життєва зарядність та вмілості
13. Літунство
14. Літакознавство
15. Аеронавігація

П о я с н е н н я   п о   в и м о г :

До точки 1.

- а) виконує релігійні практики свого віровизнання
- б) викажеться поглиблюванням своїх відомостей про Україну відповідно до свого віку (на основі підручників для середньої школи.)
- в) знає чисельність та коротку історію української етнічної групи в державі, у якій живе та її вклад у розбудову культури й цивілізації тієї держави
- г) дає добрий приклад у радому виконанні доручень і наказів пластового проводу
- г) вміє розрізнити поняття нації від поняття держави та пояснити, на чому полягає державна самостійність. Знає в загальному, які обов'язки тяжать на українцях за кордонами України у відношенні до неї. Знає, як поведеться в обороні власної і національної честі і як шанувати честь другого. Інформує про Україну іншомовне довір'лля, серед якого живе. Знає в загальному про інші українські молодечі організації, орієнтується в молодечих організаціях інших національностей на даному терені. Доповнить карту України з 2-ої проби важливішими господарськими центрами

викажеться, що прочитав не менше як 15 творів українських письменників та що має не менше такої ж кількості українських книжок у власній бібліотеці. Читає українську пресу і пластові видання та вміє зробити короткий огляд подій з українського громадянського життя на означену тему

знає народні обрядові звичаї та загальний вигляд української народньої та козацької ноші у різних історичних добах

- д) подасть проєкт і за згодою пластового проводу переведе збірне добре діло куреня (пластовий заробіток на добродійну ціль).

До точки 2.

Дас добрий приклад своїм молодим друзям, дотримуючись пластового закону у приватному і пластовому житті, а зокрема:

- а) здобуде пластове відзначення або признання зв'язкового перед куренем за добру пластову поставу
  - б) вміє навчити, передусім власним прикладом, правля увічливої поведінки
  - в) викажеться перепискою із трьох друзями пластунами із різних країн світу
  - г) викажеться щадничою книжечкою із заощадженою сумою грошей, потрібною на однотижневий табір.
- д) Знає і вміє пояснити "Слово літунського пластуна"

До точки 3.

Знає, які молодечі рухи - українські і чужоземні - попередили постання Пласту.

До точки 4.

Знає загальну організаційну побудову центрального пластового проводу.

До точки 5.

- а) допоможе у переведенні та відбуде як впорядник або член бурави один постійний або мандрівний пластовий табір та відбуде успішно один літунський пластовий табір або курс
- б) веде діловодство у проводі куреня або є впорядником новацького роя чи юнацького гуртка не менше 6-ти місяців
- в) переведе впоряд цілим куренем
- г) приготує програму діяльності гуртка або роя на один місяць

- г) викажеться, що прочитав принаймні три книжки пластового змісту
- д) зміє навчити ведений ним гурток або рік 5 пластових пісень
- е) зміє заложити пластовий дітвиський гурток і добре знає організаційні та діяльностеві напрями його діяльності.

До точки 6.

- а) відбуде один мандрівний табір (не менше 7-ми днів) та самостійну дво-денну мандрівку пішки у двійку (не менше 25 миль - 40 км) і складе із неї звіт на письмі; виготує харчовий плян на 2-денну прогулянку куреня
- б) зміє підібрати відповідне місце на табір для куреня, розпланувати розміщення цього табору, zorganizувати збудування більшого шатра (не менше, як на 8 осіб), збудувати кухню, табору-ву браму і т.п.
- в) знає ужиткування вузлів у перехресному й діагональному в'язанні
- г) zorganizує і з допомогою гуртка переведе будову мосту довільного типу, приблизно 90 стіп - - 30 м. довжини
- г) знає методи зрізування дерева та зміє вживати відповідне знаряддя.

До точки 7.

- а) зміє добре читати польові карти, значки та умовні знаки, як і зображення поземелля (різьбу терену). Нарисує відручно шкіц означеного відтинка терену. Зміє вживати бусолю до маршру по означеному напрямі (азимуті)

- б) вміє оцінити "на око" віддаль і висоту та обчислювати їх методом відношення боків трикутника
- в) переведе з куреном одну теренову гру та знає, не менше, як дві інші теренові гри
- г) знає знаки і вміє читати літунську карту

До точки 8.

- а) знає сигналізацію семафором і надає та приймає ним депеші зі швидкістю 40 букв на хвилину; знає в загальному, які є модерні засоби зв'язку та де їх уживають, особливо у випадку небезпеки чи потреби допомоги
- б) знає міжнародну азбуку Морзе
- в) знає значення сигналів "СОС" і "МЕЙДЕЙ", правила їх вжитку та що робити, як сам переловить такі сигнали. Знає правила вживання ракет та інших знаків у кликанні допомоги.

До точки 9.

Викажеться вмілістю переводження гор у домівці і на вільному терені, знає не менше 5 таких гор всякого роду і знає, які прикмети духа і тіла кожна з них розвиває.

До точки 10.

Здобуде відзнаку фізичної вправності, встановлену для його віку. Вживає одного літнього й одного зимового спорту.

До точки 11.

Знає, які ліки, перев'язки та прилади повинні мати курінна аптечка та вміє їх уживати або ними покористу-

ватися у випадках наглої потреби. Вміє переводити і знає, в яких випадках стосується штучне віддихання.

До точки 12.

- а) здобуде довільні 4 іспити вмилости
- б) викажеться притомністю ума у випадках, що вимагають швидкого рішення: найдалі по однокви-
линній надумі дасть добру й чітку відповідь
на поставлене питання, як поступив би у даному
випадку
- в) організує та переведе з гуртком або розм якусь
збірну працю в устаткуванні чи прикрашенні до-
міжки, зготовленні моделю, упорядкуванні горо-
ду, садку, спортового майдану і т.п.

До точки 13.

- а) вміє розказати про початки та розвиток літун-
ства в світі, в країні свого поселення і в
Україні
- б) відвідає летовище й відбуде щонайменше пів го-
дини повітряної подорожі в літаку або гелікоп-
тері. Опісля напише коротку статтю або переведе
гуртірку на пластових сходинках на тему свого по-
лету та відвідин летовища
- в) назве та розпізнає на світлинах або в повітрі
щонайменше 10 різних родів літаків
- г) пояснить теорію лету, вживаючи рисунків та ім-
провізованого приладдя
- г) вчислить та пояснить рисунками роль складових
частин таких літаючих моделей: звичайний літак,
турбіновий літак, водний літак, амфібія, гелі-
коптер.
- д) розпізнає та пояснить ціль щонайменше таких ін-
струментів: альтометра, вказівника повітряної

скорості, магнетного компасу, вказівника за-
вертання, тахометра і вказівників тиску оливи
і температури

- е) пояснить, як запобігати повітряній хворобі і як
її лікувати
- е) зробить модель парашута так, щоб він, скинений
з відповідної висоти і з відповідним обтяженням,
мав таку саму швидкість і ефект спадання, що прав-
дивий парашут; пояснить принципи будови і спосіб
уживання парашута
- ж) пояснить правила поведінки і безпеки на лєтови-
щі і коло літаків. Пояснить правила щодо від-
лєту і прилєту літаків на малому лєтовищі без
радіа.

По точки 14.

- а) відвідає фабрику літаків або візьме активну у-
часть у направи літака. Опісля переведе корот-
ку гутірку на цю тему на пластових сходинах.
- б) покаже на рисунках або світлинах різниці в бу-
дові літаків: уживаних для вилколу, торговель-
ного транспорту, для водного осідання, бомбар-
дувальників і розвідувальних літаків та пояснить
ці різниці
- в) пояснить рисунками, як побудовані крила для висо-
кого злітання і великої швидкості і їх вплив
на рівновагу літака
- г) пояснить позицію точки тяжіння та її значення
- г) назве та розпізнає п'ять різних моторів, ужива-
них на літаках та пояснить рисунками уклад ци-
ліндрів і сполучення валу з пропелером в одно-
му з них
- д) порівняє мотори літаків і автомобілів щодо: хо-
лодження, оливання, подачі пального й електрич-
ної системи

- е) виготовить два різні пляни літаючих моделей, подаючи всі виміри й характеристичні різниці обох моделей
- є) намислує три різні пляни ширяків та на підставі одного з них збудує сам, або спільно з гуртком, ширяк означеної інструктором величини
- ж) збудує та пояснить ужиток малого, простого повітряного тунелю.

До точки 15.

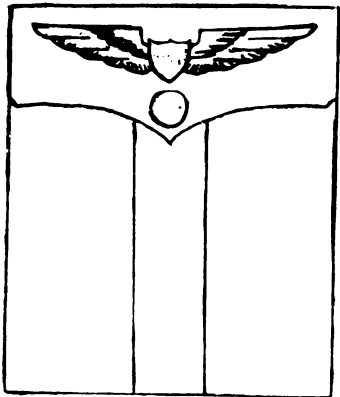
- а) пояснить, який вплив у літунстві мають: атмосферичне тиснення, температура, вологість, хмари, вітри та опади. Правильно пояснить принаймніше одне раліве й одне друковане звідомлення про погоду. Відбуде принаймніше одну повітряну подорож у ролі аеронавігатора або його помічника. Переведе дискусію на тему підготовки і проведення повітряної подорожі на пластових сходинках
- б) вчислить усі роли повітряних мап, пояснить уживані на них символи та виготовить примітивну повітряну мапу даної околиці, зазначаючи всі сусідні летовища й уживаючи потрібних символів
- в) вчислить та пояснить помилки, що трапляються при вживанні альтометра, вказівника повітряної шкороости та магнетного компасу
- г) пояснить різницю в задержуванні напрямку при допомозі: пілотажу, обчи слення віддалі від останнього знаного пункту, радія. Пояснить приципи лету тільки при допомозі інструментів
- г) пояснить рисунками прицип радару і як його вживається в літунстві

- д) правильно вживає надзвучо-приймальний радіоапарат і знає заклики й відповіді в нагних випадках, що обов'язують у даній країні
- е) запланує в деталях подорож малим літаном довільного типу на віддалі не менше 200 миль - 320 км. За допомогою повітряних мап і літунських звітомлень про погоду подасть: напрям, шкортість, зуживання пального, час лету, дороговкази, стан летовиш, околиці, де є небезпечна погода і т.і.

З а в в а г а : точки 13, 14 і 15 можна заступити предложенням доказу відбуття ДЕСЯТЬ ГОДИН лету, записаних у "лог пілота".

ПОВИЩІ ВИМОГИ ОВОВ'ЯЗУЮТЬ В МІСЦЕ ПРИПИСІВ ПРАВИЛЬНИКА У.П.Ю., ЧАСТИНА II-га ПРО ВИМОГИ НА СТУПІНЬ ПЛАСТУНА СКОБА-ОБСЕРВАТОРА.

Відзнака літунського пластуна
- ліва кишеня сорочки -

Відзнака
пластуна скоба-
-обсерватора

С Л О В О
ЛІТУНСЬКОГО ПЛАСТУНА

Я, _____,
як літунський пластун, даю слово, що зроблю все, що
в моїй силі,

щоб охоронити себе та інших перед нещасними
випадками в повітрі,

щоб завжди знати засади рятування та як кли-
кати допомогу в разі нещасного випадку
на землі чи в повітрі,

щоб перестерігати гасло мужності : перша допо-
мога жінкам і дітям.

Місцевість і дата

_____
підпис

Це "слово" складає пластун на письмі, коли вступає
до літунського гуртка в курені або до літунського крила
в коні, як теж при успішному закінченні пластового лі-
тунського табору чи курсу.

К і н е ц ь